

L011993

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. T. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2021, č. j. OAM-163/LE-VL17-VL15-PS-2021, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanoveného zástupce žalobce Mgr. Ladislava Bárty, advokáta se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se určuje ve výši 6 800 Kč a bude mu vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Podáním ve formě emailové zprávy neopatřené zaručeným elektronickým podpisem doručeným zdejšímu soudu dne 3. 1. 2022, jak bylo potvrzeno písemným podáním shodného obsahu doručeným dne 10. 1. 2022 a následně doplněno ustanoveným zástupcem žalobcem ve lhůtě k tomu určené, se žalobce domáhá přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2021, č. j. OAM-163/LE-VL17-VL15-PS-2021, ve věci zákonného zajištění cizince, jímž byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a dle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání jeho zajištění stanovena do 18. 3. 2022 (dále též jen „napadené rozhodnutí“).
2. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti těchto opatření ze strany žalovaného považuje za zavádějící a zjevně nesprávné. Žalovaný poukazuje též na článek 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále pro zjednodušení též jen „návratová směrnice“), a dovozuje, že důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie. Žalovaný se dle žalobce nedostatečně zabýval specifickými okolnostmi žalobcova případu, přičemž toliko zopakoval pobytovou historii žalobce. Žalobce má dále za to, že při stanovení délky doby zajištění se žalovaný nezabýval specifickými okolnostmi souzeného případu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí dle žalobce absentuje jakýkoliv prvek individualizace.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnuje pobytovou historii žalobce, má za to, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána toliko za účelem vyhnutí se hrozícímu vyhoštění či jeho pozdržení, přičemž ze správního spisu nevyplývá žádná okolnost, která by žalobci bránila v podání dřívější žádosti o azyl. Propuštěním žalobce by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, na území České republiky nemá žádných rodinných vazeb. Sám v pohovoru uvedl, že v případě nutnosti vycestovat by směřoval do země původu. Bývalá manželka a děti žijí v Německu. Tvzení o žalobcově přítelkyni považoval žalovaný za nedostatečně konkretizované. Žalovaný nepovažoval za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť nelze rozumně předpokládat, že by žalobce náhle změnil své jednání a respektoval zvláštní opatření, která by mu správní orgán uložil. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Správní orgán dále uvedl, že uložení

Shodu s prvopisem potvrzuje

alternativních opatření nepřipadá u žalobce v úvahu, neboť za situace, kdy je cizinci zakázán vstup na území České republiky, nemůže mu být ani umožněno se na území České republiky volně pohybovat.

4. Ve vyjádření k žalobě ze dne 22. 1. 2022 žalobce navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Své rozhodnutí považuje za dostatečně konkretizované a individualizované, přičemž v podrobnostech odkázal na obsah spisového materiálu.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutkový stav:
 - žalobce podal dne 30. 11. 2021 v pořadí druhou, tedy opakovanou, žádost o mezinárodní ochranu, již odůvodňuje blíže nespecifikovanými ekonomickými problémy v zemi původu a uvádí, že má v České republice partnerku a zakládá si obchod;
 - žádost o mezinárodní ochranu žalobce podává v blízké časové návaznosti na rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, ze dne 26. 11. 2021, č. j. KRPA-314607-11/ČJ-2021-000022-ZSV, na jehož základě byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění se stanovením doby zajištění na 90 dnů. Citované rozhodnutí je důsledkem pobytové kontroly ze dne 26. 11. 2021 realizované na adrese 5. Května 853/29 v Praze 4, v rámci které byl žalobce kontrolován, aniž by předložil cestovní doklad či doklad totožnosti, pokusil se mylně uvést své nacionále, přičemž byl ztotožněn až následně lustrací v systému AFIS;
 - žalobce není držitelem žádného cestovního dokladu, je veden v systému nežádoucích osob. V České republice nemá stálou adresu, přičemž na adrese X, kde se dle svého vyjádření zdržuje se svou partnerkou, nemá žalobce nikterak označen zvonek, schránky či dveře a k ubytování zde není hlášen;
 - žalobce již v minulosti, konkrétně dne 20. 2. 2019, podal žádost o mezinárodní ochranu, která byla zamítnuta, stejně jako navazující správní žaloba, a to s právní mocí k 15. 6. 2020. Tuto žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v reakci na rozhodnutí o svém správním vyhoštění ze dne 18. 2. 2019, č. j. KRPA-71222-24/ČJ-2019-000022-ZSV, které nabylo právní moci dne 1. 3. 2019. Žalobce byl povinen vycestovat z území České republiky k 16. 7. 2020;
 - co se týče pobytové historie žalobce, ze správního spisu je patrné, že žalobce poprvé přicestoval do České republiky již v roce 2008, pobýval zde legálně, pracoval a podnikal až do roku 2015, kdy přišel o oprávnění k pobytu. Žalobce má dvě děti, které žijí s matkou v Německu, tyto neviděl od roku 2019, finančně jim přispívá. V České republice má partnerku Vietnamské národnosti, k níž v rámci správního řízení o zajištění za účelem správního vyhoštění neuvedl ničeho bližšího. Ve Vietnamu má matku a dva sourozence, s nimiž je v pravidelném kontaktu a v případě vyhoštění by se vrátil do domu své matky. Žalobce nemá zdravotní problémy;
 - usnesením Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 24. 5. 2021, č. j. 14 T 85/2019-1014, jak je žurnalizováno ve správním spise, bylo zahájeno řízení v trestní věci žalobce v postavení obžalovaného jako řízení proti uprchlému. Za poslední místo pobytu žalobce je označena adresa X, v době vydání daného usnesení byl žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje

bez stálého místa pobytu. Z usnesení se dále podává, že žalobce byl nepravomocným rozsudkem tamního soudu ze dne 2. 7. 2020, sp. zn. 14 T 85/2019, uznán vinným přečinem výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu a byl mu uložen mj. trest vyhoštění na dobu 5 let. Na žalobce byl vydán příkaz k zatčení, neboť mu nebylo možno doručovat úřední písemnosti, a to ani prostřednictvím kontaktní osoby pro doručování, za kterou žalobce označil paní L. T. M., Žalobce často mění svá místa pobytu, aniž by soudu danou skutečnost oznamoval. Ani vyhlášené celostátní pátrání nevedlo k jeho dopadení;

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a to v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V napadeném rozhodnutí přitom nezjistil takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
7. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Jádrem přezkumu v souzené věci je rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to zejména z pohledu stěžejních žalobních námitek žalobce brojících proti absenci aplikace § 47 zákona o azylu zakotvujícího možnost uložení tzv. zvláštních opatření. Dále je žalobcem namítána nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro absenci dostatečného odůvodnění.
9. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
10. Dle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
11. Krajský soud přezkoumal z pohledu žalobních bodů úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami.

Shodu s prvopisem potvrzuje

12. Žalobci lze přitakat toliko co do odkazu na článek 15 návratové směrnice a shora citované ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu. Je zcela nepochybné, že zajištění cizince znamená významný zásah do základních práv jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu tak. Jde tedy o citlivý zásah, jenž je akceptovatelný pouze za podmínek stanovených zákonem a v souladu s ústavním pořádkem.
13. V projednávané věci byl žalobce napadeným rozhodnutím zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podmínky tohoto zajištění obsahuje shora citované zákonné ustanovení, přičemž předpokladem takového zajištění je, že vůči cizinci nelze uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu.
14. Ze správního spisu v projednávaném případě přitom vyplývá, že žalobci bylo uděleno správní vyhoštění rozhodnutím, které nebylo právní moci již dne 1. 3. 2019; toto rozhodnutí žalobce nikterak nerespektoval, území České republiky neopustil a svůj pobyt se snažil legalizovat svou první žádostí o mezinárodní ochrany podanou dne 20. 2. 2019, které nebylo vyhověno. Následně po svém zajištění za účelem realizace správního vyhoštění ze dne 26. 11. 2021 opětovně podává dne 30. 11. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Cizinec po celou dobu pobývá na území České republiky neoprávněně v rozporu s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 18. 2. 2019, které nabylo právní moci k 1. 3. 2019. V mezidobí žalobce opakovaně střídá místa svého pobytu a pro státní složky je často nekontaktní, na žalobce je vyhlášeno celostátní pátrání a trestní řízení musí být vedeno jako proti uprchlému.
15. Žalovaný v rozhodnutí správně poukázal na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byl zajištěn Policií České republiky za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Popis pobytové historie žalobce podaný žalovaným nebyl ze strany žalobce nikterak zpochybňován či vyvrácen. Je proto na místě se tázat, proč žalobce žádá o mezinárodní ochranu po mnoha letech od opuštění své země původu a poté, co je zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, které bezmála dva roky od nabytí právní moci porušuje a nerespektuje. Pokud by vskutku byly důvodem odchodu žalobce ze země původu obavy z pronásledování nebo vážné újmy, jak to předpokládá zákon o azylu, pak lze postup žalobce označit minimálně za nelogický.
16. Krajský soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, kterou žalovaný opřel také o skutečnosti sdělené samotným žalobcem. Ze správního spisu totiž nevyplývá žádná, ani hypotetická překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Naopak žalobce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu v České republice pobýval od roku 2008, kdy zde působil na základě pracovního víza a následně i podnikal. O pobytové oprávnění přišel v roce 2015, aby následně v roce 2019 podal první žádost o mezinárodní ochranu, které nebylo vyhověno, a aktuálně dne 30. 11. 2021 opakovanou žádost o mezinárodní ochranu v návaznosti na své zajištění a dřívější rozhodnutí o správním vyhoštění. Je zcela evidentní, že žalobce měl dostatek času se volně pohybovat po území České republiky a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany u

příslušného orgánu. Určité prvky účelovosti konstatované žalovaným tak bezpochyby popisované chování žalobce nese.

17. Za těchto okolností je podle názoru krajského soudu vyloučeno použití mírnějších prostředků, neboť zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmto zvláštním opatřením podřídí a že je bude dodržovat. V souzené věci je důvodné se domnívat, že jejich uložení nebude dostatečné k zabezpečení účasti žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Krajský soud tedy souhlasí se závěrem žalovaného, že použití zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné.
18. Byť lze v obecné rovině lze přisvědčit žalobci, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců, v souzené věci však byl aplikován zajišťovací důvod předpokládaný § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, k jehož souvztažnosti s § 47 zákona o azylu se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. Kupříkladu v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud krom dalšího uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 – 32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření.
19. Je tak možno shrnout, že se v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu lze setkat s častějším vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření, než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Je pravdou, že mezi zákonné předpoklady zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu patří také nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona.
20. Žalobce dále považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné co do odůvodnění možnosti či naopak nemožnosti aplikace zvláštních opatření v případě žalobce, jakož i co do stanovené doby trvání zajištění.
21. Odůvodnění napadeného rozhodnutí v otázce potencionálního uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu je opravdu poměrně stručné, nicméně nelze je po posouzení krajským soudem považovat za nepřezkoumatelné z důvodu obecnosti a neposouzení individuálního případu žalobce. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný shrnuje pobytovou historii žalobce, poukazuje na jeho pobyt na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a maření rozhodnutí o správním vyhoštění. Rovněž je zřejmé, že důvodem nutnosti zajištění žalobce je možná účelovost opakované žádosti o mezinárodní ochranu vznesené žalobcem teprve v reakci na jeho zajištění za účelem realizace správního vyhoštění. Uvedená hlediska považuje krajský soud coby důvody předpokládané neúčinnosti uložení zvláštních opatření za dostačující v souladu s rozhodovací praxí správních soudů. Za všechny odkazuje kupříkladu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 Azs 469/2020 – 33. Žalobce se zabýval i osobními poměry žalobce a jeho možnou budoucí spoluprací se správními orgány, přičemž z obsahu správního spisu i napadeného rozhodnutí plynou též pádné důvody pro to závěr o tom, že žalobce se státními orgány adekvátně nespolupracuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Správní orgán rovněž odůvodnil ve vazbě na konkrétní okolnosti případu žalobce své rozhodnutí co do stanovení délky zajištění.

22. Za těchto okolností shledal krajský soud, že odůvodnění napadeného rozhodnutí s přihlédnutím k obsahu spisu za dostačující, přičemž ob stojí při posouzení v testu své přezkoumatelnosti. Propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není dle názoru krajského soudu předpoklad, že by žalobce spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel a propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení. Proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
24. Žalobci byl ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce z řad advokátů Mgr. Ladislav Bárta, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud zástupci žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 6 200 Kč, a to za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby v celkové 600 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč budou zástupci žalobce vyplaceny z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 2. února 2022

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně